

KORMÁNYZATI ELLENŐRZÉSI HIVATAL
ÁLLAMI TULAJDONT ELLENŐRZŐ FŐOSZTÁLY

Ikt. szám: 23 - 463/145/ 2014.

Ligeti Miklós úr részére
jogi igazgató

Transparency International Magyarország Alapítvány

Budapest

Falk Miksa u. 30., 4. em. 2.
1055

Tárgy: Tájékoztatás

Tisztelt Igazgató Úr!

A Kormányzati Ellenőrzési Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) által „*az EGT és Norvég Finanszírozási Mechanizmusok intézményrendszerének és a Finanszírozási Mechanizmusokból juttatott támogatások felhasználásának ellenőrzése*” tárgyában folytatott vizsgálat során 2014. június 20-án elektronikus úton küldött levelében foglaltakkal kapcsolatban az alábbiakról tájékoztatom.

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 63. § (1) bekezdés c) pontja értelmében a Hivatal jogosult „a gazdálkodó szervezeteknek, a közalapítványoknak, a közttestületeknek, az alapítványoknak, a térségi fejlesztési tanácsoknak és az egyesületeknek nyújtott költségvetési támogatások és az államháztartás központi alrendszeréből nyújtott más támogatások - *ideértve a nemzetközi szerződések alapján kapott támogatásokat és segélyeket is* -, és az említett szervezetek részére meghatározott célra ingyenesen juttatott állami vagyon felhasználásának ellenőrzésére”.

E rendelkezés alapján a Hivatal egyértelműen jogosult a nemzetközi szerződések alapján kapott támogatások ellenőrzésére, függetlenül attól, hogy az adott támogatás a hazai költségvetésben megjelenik-e. A fentebb idézett rendelkezés dőlt betűkkel jelzett fordulata kifejezetten a hazai költségvetésben nem megjelenő támogatásokra vonatkozik, hiszen a költségvetésben szereplő - akár hazai, akár nemzetközi - források ellenőrzésére a rendelkezés e kitétel nélkül is hatáskört biztosít.

A Hivatal e jogköre 1994. óta változatlan, az akkor kormányrendeleti szintű előírás [138/1994. (X. 28.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés c) pont] 1996-ban emelkedett törvényi szintre és került be az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvénybe (a továbbiakban: régi Áht.). A régi Áht. akkori módosítására – az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény és az ahhoz kapcsolódó egyes törvényi rendelkezések módosításáról szóló 1996. évi CXXI. törvény miniszteri indokolása szerint – azért került sor, mert a kormányzati ellenőrzési szerv hatáskörét indokolt volt kibővíteni *„a központi költségvetésből és az alapokból juttatott pénzeszközök államháztartáson kívüli felhasználásának ellenőrzésével, mert ezzel lehetővé válik a központi (kormányzati) döntéssel államháztartáson kívülre juttatott közpénzek felhasználásának kormányzati szintű kontrollja; valamint – ugyanebből az okból – a nemzetközi szerződések alapján kapott támogatások és segélyek felhasználására”*.

Megjegyzendő, hogy a Hivatal e jogkörében eljárva a korábbi években is több alkalommal vizsgálta az EGT és Norvég Finanszírozási Mechanizmusokból juttatott támogatások felhasználását.

A fentiek mellett a Hivatal ellenőrzési jogköre az Áht. 63. § (1) bekezdés a) pontja alapján kiterjed a kormánydöntések végrehajtásának vizsgálatára is. Tekintettel arra, hogy a finanszírozási mechanizmusokról szóló megállapodások kihirdetésére kormányrendeletekben [201/2005.(IX. 27.) Korm. rendelet, 235/2011. (XI. 15.) Korm. rendelet és 236/2011. (XI. 15.) Korm. rendelet] került sor, a Hivatal ellenőrizheti, hogy a kormányrendeletekben meghatározott feladatok végrehajtására sor került-e.

A Norvég és EGT Finanszírozási Mechanizmusok 2009-2014-es időszakáról rendelkező, a finanszírozó államok és Magyarország által megkötött nemzetközi egyezmény nem zárja ki, hogy a Norvég Civil Támogatási Alap pénzeszközeinek felhasználását olyan, a hazai jogi szabályozás alapján erre hatáskörrel rendelkező állami szerv is ellenőrizze, amely az egyezményben nincs nevesítve. (A támogató által többször hivatkozott, a programok lebonyolításáról szóló Szabályzat 5.13 cikke is csak azt mondja ki, hogy a kedvezményezett állam nem felel – *„bears no responsibility”* – a program végrehajtásáért, az ellenőrzés jogát azonban nem korlátozza.)

Ráadásul az egyezmény 10. cikke alapján Magyarország köteles is kezdeményezően fellépni annak érdekében, hogy a legmagasabb fokú átláthatóság, elszámoltathatóság és költséghatékonyság, valamint a jó kormányzás, a fenntartható fejlődés, a nemek közötti egyenlőség és az esélyegyenlőség elvei az EGT Finanszírozási Mechanizmus végrehajtása során a 2009-2014-es időszakban minden szinten érvényesüljenek. A hivatkozott rendelkezés értelmében tehát a Magyar Államnak nemcsak joga, hanem nemzetközi szerződésben vállalt kötelezettsége is az említett elvek érvényesülésének biztosítása, a Hivatal vizsgálatára ennek érdekében kerül sor. A vonatkozó nemzetközi szerződés egyébként nem magánjogi szervezetek között jött létre, és ezáltal nem is számukra fogalmaz meg kötelezettséget és feladatokat, hanem Magyarország, mint kedvezményezett ország számára, vagyis a megállapodás alapján folyósított támogatás nem tekinthető magánjogi jellegű aktusnak.

Mint ahogyan az a Hivatal ellenőrzésről tájékoztató korábbi levelében is szerepelt, a soron kívüli vizsgálat lefolytatása a Kormányzati Ellenőrzési Hivatalról szóló 355/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 11. § (3) bekezdése alapján történik. A vizsgálat célja annak megállapítása, hogy az EGT és Norvég Finanszírozási Mechanizmusokból Magyarországra érkező támogatások fogadására és felhasználásuk irányítására felállított hazai intézményrendszer vonatkozásában fennállnak-e a feladatok ellátásához szükséges intézményi és szabályozási feltételek, a rendszer megfelel-e a vonatkozó nemzetközi és hazai jogszabályoknak, illetve az alapokból folyósított támogatások megítélése, felhasználása szabályszerűen, rendeltetésszerűen és hatékonyan valósult-e meg.

Mint ahogyan az a Hivatal levelében is megjelölésre került, az ellenőrzés jogalapja a Korm. rendelet 18. § (1) bekezdése, azaz a Transparency International Magyarország Alapítvány, mint ellenőrzött szerv került megkeresésre.

Tájékoztatom, hogy a Korm. rendelet 15. § b) pontja a megbízólevél bemutatóját írja elő (és nem a megküldését), ami értelemszerűen a helyszíni ellenőrzés megkezdésekor lehetséges. A helyszíni ellenőrzésre kerülő szervezetek kiválasztására a beérkezett dokumentumok alapján a későbbiekben kerül sor, az érintett szervezeteknél a helyszíni vizsgálat megkezdésekor a megbízólevelek természetesen bemutatásra kerülnek.

A vonatkozó jogszabályi rendelkezések értelmében a Hivatal által korábban megküldött, adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésére felhívó levélnek nem kötelező tartalmi eleme a Hivatalra, illetve az ellenőrzött szervezetre vonatkozó valamennyi jogszabályi előírás ismertetése. Kérdésére tájékoztatom, hogy az ellenőrzött szerv jogaira és kötelezettségeire az Áht. 64-65. §-ai, valamint a Korm. rendelet 17-18. §-ainak rendelkezései irányadók. Az együttműködési, illetve adatszolgáltatási kötelezettség megsértése esetére vonatkozó szankciókat és az igénybe vehető jogorvoslatot az Áht. 65. §-a, illetve az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 24/A. § (2) bekezdése tartalmazza.

Végezetül felhívom szíves figyelmét arra, hogy a Hivatal rendelkezésére bocsátandó dokumentumok, illetve adatok túlnyomó többsége a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról szóló 2007. évi CLXXXI. törvény 1. § (1) bekezdésének c) pontja és 3. § (1) bekezdése értelmében közérdekből nyilvános, vagyis azokat nemcsak a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal munkatársai, hanem bármely más állampolgár is jogosult megismerni.

A fentiek alapján kérem, hogy a Hivatal által kért adatszolgáltatást a korábban megjelölt határidőre teljesíteni szíveskedjen.

Együttműködését köszönöm.

Budapest, 2014. június „26.”

Tisztelettel:

dr. Hármaty Zita
főosztályvezető

